

La infància una prioritat

27-S

Eleccions autonòmiques del
27 de setembre de 2015

Les propostes sobre infància del
Tercer Sector Social als grups polítics

Introducció.

Aquest 2015 és un any electoral i per tant representa una oportunitat clau per fer prevaldre les prioritats en polítiques d'infància. Entenem que és imprescindible que les polítiques públiques situïn a la infància en un lloc prioritari de la seva acció. Així, de cara a les properes eleccions municipals del 24 de maig, volem presentar als grups polítics municipals les nostres propostes entorn a la infància per tal que les tinguin en consideració en les seves agendes polítiques. Aquestes propostes responen a aquells àmbits a on, com a Plataforma d'Infància, creiem que s'ha de fer una major incidència.

És el moment d'afrontar nous reptes polítics en l'àmbit municipal per tal d'avançar i millorar en la promoció, defensa i protecció dels drets dels infants reconeguts per la Convenció dels Drets de l'Infant (1989) de les Nacions Unides. És necessari deixar de banda les sensibilitats i preferències, i vetllar pel consens polític i social recollit en el Pacte per a la Infància de Catalunya i garantir així compromisos d'inversió en infància i l'enfortiment de la perspectiva d'infància en les polítiques locals. En aquest context, creiem que les nostres propostes han d'anar acompanyades de les següents:

¿Què és la PINCAT?

La Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCAT) es va crear el febrer del 2011, en el marc de la Taula del Tercer Sector Social, com una iniciativa del propi sector per fer visible la realitat de la infància al nostre país.

La PINCAT està formada per 21 organitzacions que treballen per la infància i adolescència a través de més de 900 entitats de primer nivell en els àmbits socio sanitari i de salut, l'oci, l'acció social, l'educació, i la formació i atenció a les famílies. Té per objectiu principal ser una veu comuna i transversal de totes les entitats compromeses amb els infants i adolescents del nostre país. Dona resposta a les seves necessitats, promovent l'acompliment dels seus drets i deures, i vetllant per la incorporació de la perspectiva de la infància en les polítiques públiques i en la societat catalana.

PROPOSTES GENERALS

1. Desenvolupar i desplegar la Llei 14/2010 del 27 de maig dels Drets i Oportunitats en la Infància i Adolescència.
2. Vetllar pel compliment del Pacte per a la Infància a Catalunya del 19 de juliol de 2013, impulsant polítiques integrals que tinguin en compte la perspectiva dels infants i adolescents, garantint nous espais per la construcció del seu present i futur.
3. Introduir la transversalitat en l'acció de govern en relació la infància, d'una manera particular coordinant les estratègies i l'acció dels Departaments d'Ensenyament, Benestar Social i Família, Salut i Ocupació.
4. Realitzar una avaluació d'impacte ex ante i ex post de totes aquelles polítiques relatives a la infància per desenvolupar o ja desenvolupades a Catalunya. S'ha d'analitzar l'efectivitat i l'impacte d'aquestes en relació a la garantia de l'interès superior de l'infant, i que a l'hora possibilitin poder desenvolupar serveis i programes que tinguin en compte als infants en totes les polítiques i actuacions que els hi afecten.
5. Posar en marxa les Taules Territorials d'Infància i els Consells d'Infants tal i com preveu la Llei de Drets i Oportunitats de la Infància i Adolescència.
6. Reconèixer el paper de les entitats socials com a facilitadores d'espais de participació que promouen valors de comunitat, convivència, cooperació i solidaritat entre els infants i joves, enfortint així el capital social com a instrument que propicia l'exercici de la ciutadania.
7. Recuperar el nivell de suport a les entitats dedicades a la infància de l'any 2011 per tal que puguin desenvolupar la seva acció amb la infància en condicions i sense generar dèficit.
8. Garantir la puntualitat en els pagaments de les subvencions i serveis a les entitats per a desenvolupar la seva activitat. Al seu torn, això ha de servir per pal·liar els greus problemes de tresoreria que aquestes tenen.
9. Impulsar el concert com a procediment administratiu i de relació amb les entitats no lucratives que presten serveis a la infància i prioritzar-ne la contractació davant l'oferta mercantil privada.
10. Implicar a les entitats del Tercer Sector en el diagnòstic i desenvolupament de les polítiques en matèria d'infància, garantint serveis concertats de qualitat consensuats amb el govern autonòmic.

PROPOSTES ESPECÍFIQUES

A Promoció i prevenció des de l'equitat i la inclusió social

Totes les propostes que es desenvolupin en futures polítiques i accions municipals han de contemplar les diferents casuístiques que poden posar en risc social a determinats col·lectius de la infància, com ara, els nens/es i adolescents amb discapacitats, els infants nouvinguts, els infants malalts, els nois i noies amb mesures de protecció, etc. Cap infant pot quedar exclòs en cap qüestió que li pugui afectar per exercir la seva ciutadania i el dret a ser ciutadà. És necessari vetllar per garantir el principi d'equitat i d'inclusió en qualsevol proposta municipal en relació a la infància.

Per a la plena vigència de l'accessibilitat universal cal prendre mesures en els diferents àmbits per tal de millorar i garantir l'accessibilitat d'aquells infants que per raó de la seva malaltia, discapacitat o qualsevol altre situació i/o característica, no tenen garantit l'accés a bens i/o serveis a nivell urbanístic, habitatge, transport i comunicació, cultura, participació, etc...

B Pobresa infantil

La crisi econòmica afecta de forma asimètrica als infants i llurs famílies. Són necessàries mesures autonòmiques encaminades a prevenir i pal·liar els seus efectes negatius:

- b.1** Prestació econòmica garantida per a les famílies amb infants a càrrec, en que l'infant sigui el titular del dret, i que possibiliti cobrir les necessitats bàsiques.
- b.2** Garantir l'accés a beca de menjador (suficients en quantia i cobertura) i a material escolars pels infants i adolescents, així com la creació de dispositius que ajudin a la conciliació de la vida laboral i familiar.
- b.3** Fer polítiques i actuacions de caràcter preventiu que garanteixin especial atenció als infants que viuen situacions de risc social i risc de maltractament.
- b.4** Promoure els Centres Oberts i els serveis d'atenció a la infància amb un sistema de concertació estable que garanteixi la qualitat de les seves intervencions, i un finançament estable i suficient.
- b.5** Reforçar l'atenció dels serveis socials vers les famílies amb infants en situació de pobresa, tant amb ajuts finalistes (complement de beques menjador, aparells de salut, activitats de lleure educatiu...), com amb suports i acompanyament per a la seva tasca parental.
- b.6** Establir la gratuïtat en el transport públic municipal per a menors de 16 anys.
- b.7** Tenir en compte el greuge econòmic comparatiu que suposa tenir a càrrec un fill o familiar amb discapacitat.

Infància i educació

Hem d'anar cap a un sistema educatiu que reconegui que l'educació dels infants i adolescents té a veure amb processos contextuals en els quals hi participen l'escola, la família i la comunitat, i a on es donen diferents aprenentatges que es produeixen durant l'horari lectiu, en el temps i activitats de lleure i oci i en el sí de la família. Aquests tres àmbits han de poder tenir lligams entre sí, per què, en definitiva, el principal actor és l'infant i l'adolescent:

- c.1** Desplegar un sistema educatiu de responsabilitat pública, amb diversitat de titularitats, de qualitat i flexible amb les necessitats existents, que compti amb el màxim consens polític i social, vetllant per a que sigui estable en el temps.
- c.2** Desenvolupar mesures concretes i preventives per lluitar contra el fracàs escolar i les seves conseqüències, incloent en aquestes als adolescents de 16 a 18 anys que hagin abandonat el sistema educatiu. Es fa molt necessari disposar de projectes educatius de segona oportunitat, d'acompanyament sociolaboral, d'atenció a la diversitat, absentisme, reforç escolar, ...
- c.3** Reforçar i diversificar els serveis educatius per als infants de 0 a 3 anys i les seves famílies, sobretot en els barris amb més necessitat social per assegurar una intervenció primerenca i garantir la reducció de les desigualtats socials.
- c.4** Promoure entre la població el valor de l'educació en el lleure.
- c.5** Garantir la igualtat d'oportunitats en la infància evitant la segregació en el sistema escolar.
- c.6** Garantir l'accés a les activitats de lleure educatiu, culturals i esportives, més enllà de l'horari lectiu, amb programes de suport o preus públics bonificats que ajudin a que cap infant i adolescent quedin exclosos, tot promovent el valor del lleure com a dret dels infants.
- c.7** Recuperar el nivell d'ajuts a les entitats de lleure de l'any 2011.
- c.8** Cercar espais que promoguin el compromís social com a element generador de projecte de vida: projectes intergeneracionals, d'aprenentatge i servei, i projectes d'emprenedoria social.
- c.9** Definir els models preventius de les TIC: indicacions als pares; contextualització dels continguts; valors positius i negatius a la xarxa, determinant també protocols i programes específics per a la intervenció en conflictes – ciber abús i venda de videojocs a menors de 18 anys.
- c.10** Garantir l'accés en centres residencials i Centres Ocupacionals, dirigides a infants i joves amb discapacitat i/o amb malaltia mental mitjançant, si s'escau, la creació de noves places.
- c.11** Garantir la presència d'equips multidisciplinaris d'atenció a l'alumnat per tal d'afavorir l'atenció integral dels infants i adolescents, i llurs famílies. I orientar-los educativament i acadèmicament, treballant l'educació com a valor, la prevenció de la violència, consum de drogues,...

D Infància i família

Des de la Generalitat s'ha de poder donar suport a les famílies, especialment aquelles amb fill/s a càrrec, en el desenvolupament de la seva criança:

- d.1** Dotar a l'escola bressol d'una partida econòmica suficient per garantir un model d'escola Bressol educatiu i que ajudi a baixar els cost que té aquest servei per a les famílies.
- d.2** Vetllar per que l'Estat garanteixi l'accés als centres educatius de 0 a 3 anys sense cap discriminació. Cal invertir en aquesta edat, tal i com recomana la Unió Europea.
- d.3** Crear, d'acord amb la REC 2006/19 del Consell d'Europa, serveis de consultoria, assessorament i suport a les famílies amb infants i joves de 0-18 anys per promoure la salut relacional familiar i el foment de la parentalitat positiva, on els pares i les mares puguin participar i desenvolupar estratègies en relació a les habilitats i competències parentals.
- d.4** Ampliar els permisos de maternitat i paternitat per tal de fomentar la conciliació laboral i familiar, afavorint així la criança de llurs fills i filles.

E Participació infantil

Els infants han de poder participar de les polítiques que els afecten, tenint en compte la seva opinió en els aspectes que els competeixen i d'acord amb la seva mesura:

- e.1** Millorar i enfortir els òrgans estables de participació ciutadana i associativa en la definició de les polítiques públiques, garantint la participació dels infants i joves en totes aquelles qüestions municipals que els afectin.
- e.2** Incidir sobre el Govern estatal per tal de permetre el vot als 16 anys.
- e.3** Garantir el dret a exercir la capacitat de decisió de les persones amb discapacitat i, que quana s'escaigui, sigui mitjançant la presa de decisions assistida.
- e.4** Crear espais de trobada adreçats a infants i joves amb discapacitat, per tal del promoure de la seva participació.

F Infància i habitatge

Cal garantir un habitatge digne a tots els infants i adolescents i llurs famílies:

- f.1** Dotar de contingut l'article 47 de la Constitució Espanyola que garanteix el dret a un habitatge digne, fer complir la LAU i fomentar els habitatges d'inserció segons l'article 70 de la Llei d'Habitatge, així com altres ajudes per l'accés a l'habitatge.
- f.2** Reforçar els serveis de mediació i els ajuts d'urgència, com el real·lotjament temporal immediat, per les famílies que pateixen un desnonament o risc de desnonament, amb especial èmfasi a les famílies amb fills a càrrec.
- f.3** Lluitar contra la pobresa energètica garantint l'energia i els subministraments bàsics, així com evitar els talls en el seu subministrament a les famílies, especialment a aquelles amb infants a càrrec.

G Infància i salut

És necessari desenvolupar mesures preventives en l'àmbit de la salut. La situació actual requereix d'accions que ajudin a tots els infants i adolescents a desenvolupar hàbits i estils de vida saludables, així com a garantir l'accés a un servei sanitari sense barreres d'entrada i de qualitat:

- g.1** Desplegament de la Llei 14/2010 del 27 de maig, dels Drets i Oportunitats en la Infància i Adolescència, que inclou el desplegament dels drets dels nens/es hospitalitzats recollits a la Carta Europea, i també els d'aquells infants malalts que es troben en el seu domicili.
- g.2** Crear una política autonòmica de salut mental infantil de prevenció i d'atenció a les malalties mentals dels infants i adolescents:
- ✓ Desenvolupar l'especialitat de psiquiatria infantil.
 - ✓ Atendre els joves al seu territori i en centres adients.
 - ✓ Garantir el dret a accedir a un representant personal que no sigui un membre de la seva família si és necessari i adient.
 - ✓ Adoptar les mesures legislatives o d'altres que siguin necessàries per assistir les víctimes de violència domèstica en la seva recuperació física, psicològica i social.
 - ✓ Revisar la dotació d'instal·lacions i els recursos de Salut Mental, atès l'augment de prevalença d'aquestes malalties.
- g.3** Garantir el dret als serveis de salut, impulsant mesures preventives a través de la informació, l'assessorament, l'educació, el tractament, i el desenvolupament d'actituds i hàbits saludables.
- g.4** Ampliar la cartera de serveis en relació a aquelles patologies que requereixen d'una atenció específica i que encara no estan cobertes.
- g.5** Desenvolupar polítiques de coordinació i enfocament multisectorial que facilitin les vinculacions transversals i efectives, vetllant per la coordinació de recursos per tal d'assegurar una atenció multidisciplinària.
- g.6** Proporcionar atenció sanitària amb presència continuada i integrada en els centres educatius que atenen als infants amb malalties greus, de llarga durada, amb algun tipus de discapacitat, pluridiscapacitat i/o trastorns mentals.
- g.7** En especial atenció als adolescents:
- ✓ Línies preventives enfocades a endarrerir l'edat d'inici del consum i reduir la ingesta massiva begudes alcohòliques (consum intensiu), així com potenciar l'educació parental, i enfortir el compliment de la llei que en prohibeix la venda a menors de 18 anys.
 - ✓ Facilitar als adolescents informació sexual i reproductiva, sobre l'embaràs precoç i les malalties de transmissió sexual.
 - ✓ Garantir el dret a escollir dels adolescents amb malalties de llarga durada a escollir els tractaments.
 - ✓ Vetllar per l'atenció als adolescents amb trastorns alimentaris.
 - ✓ Prevenir conductes i comportaments violents, sexistes i xenòfobs.
 - ✓ Dotar als Centres d'Atenció i Seguiment de drogodependències (CAS) de professionals especialitzats en la temàtica del consum adolescent i de joves.

**PIN
Cat**

Plataforma d'infància
de Catalunya

www.plataformainfancia.cat

Rocafort 242 bis 2n
08029 Barcelona
T 93 310 57 07

